

چهارشنبه 20 اسفند 1393-20 جمادی الاول 1436 - 11 مارچ 2015

از طرف محمدعلی شاه مسعود میرزا ظل السلطان...

* 20 اسفند در گذر تاریخ

* از طرف محمدعلی شاه مسعود میرزا ظل السلطان (1286ش)

اشاره:

به فرمانروائی فارس، میرزا محمودخان علاء الملک به حکومت اصفهان، سردار معتضد به والیگری کرمان و ظهیرالدوله به حکومت گیلان منصوب شدند.

* سپهدار وزیران خود را به نائب السلطنه سپس مجلس شورای ملی به این شرح معرفی کرد (1289ش)

اشاره:

سپهدار رئیس الوزراء و وزیر جنگ، معاون الدوله وزیر پست و تلگراف و وزیر تجارت، علاء السلطنه وزیر علوم و وزیر فوائد عامه، مستشار الدوله وزیر داخله، محتشم السلطنه وزیر خارجه، ممتاز الدوله وزیر مالیه، مشیرالدوله وزیر عدلیه.

* در جلسه فوق العاده مجلس از 75 نفر نماینده تماماً به رئیس الوزرائی میرزا حسن خان مشیرالدوله ابراز تمایل نمودند و مؤتمن الملک رأی تمایل مجلس را به شاه اطلاع داد (1293ش)

* تشکیل نیروی هوایی ایران با هفت فروند هواپیما (1304 ش)

اشاره:

در اواخر سال 1304 ش، چند فروند هواپیمای فرانسوی و روسی خریداری شد که با نام پرندگانی از قبیل عقاب، سیمرغ، کرکس، تیپو و... خوانده می شدند. محل استقرار این هواپیماها، آبادی قلعه مرغی در جنوب غربی تهران انتخاب شد که وسعت کافی جهت نشستن هواپیما داشت. پس از آن، عده ای دانشجو جهت گذراندن دوره های آموزشی خلبانی به کشورهای روسیه و فرانسه اعزام شدند. تا این که در همان سال، نیروی هوایی ایران تشکیل گردید. پس از مدتی، با تأسیس آموزشگاه ها و دانشکده های خلبانی و فنی و دیده بانی، تربیت و آموزش نیروها نیز در داخل کشور انجام گرفت.

* ترور «احمد کسروی»

یکی از نویسندگان ضد مذهبی زمان طاغوت توسط فداییان اسلام (1324 ش)

اشاره:

سید احمد کسروی یکی از نویسندگانی بود که علی رغم این که در ابتدا خود در سلک روحانیت قرار داشت، ولی پس از مدتی، در اثر انحرافات فکری، به هتاکی علیه مقدسات دینی اسلام دست زد. آرای او در نقد مذهب تشیع، مسائلی بود که پیش از وی بر قلم برخی از نویسندگان اهل سنت جاری شده بود و علمای شیعه نیز پاسخ آن ها را داده بودند، اما او با زبانی که از بی نزاکتی و هتاکای خالی نبود، همان انتقادهای را رواج داد. کسروی ضمن اینکه مرتباً بر ضد علما و روحانیت شیعه هرزه گویی می کرد، وقتی که معارض و مبارزی در این مسیر برای خود ندید، پا را فراتر نهاده و شروع به هتاکای به ساحت مقدس امام جعفر صادق (ع) نمود و درصدد بود که با این بی شرمی و دریدگی، آخرین میزان غیرت و سرمایه های نهفته مکتبی شیعیان را ارزیابی کند. وقتی کار کسروی به این مرحله رسید، در تمام محافل دینی به ویژه در حوزه علمیه نجف اشرف، شور و غوغایی برپا شد. در این حال هنگامی که کتابی از او در اهانت به ساحت مقدس امام صادق (ع) به دست سید مجتبی نواب صفوی رسید، وی کتاب را نزد علمای نجف برد و حکم ارتداد کسروی را از آیت الله العظمی حاج آقا حسین قمی، از مراجع بزرگ نجف، گرفت. از این رو راهی ایران گردید و پس از چند بار مناظره، وقتی که کسروی را غیرقابل اصلاح دید، درصدد از میان بردن این مهره منحرف برآمد. اما در زمان حمله به کسروی، گلوله در تفنگ نواب گیر کرد و تنها توانست او را زخمی کند. با این حال، پس از مدتی که از زندانی شدن نواب می گذشت، بر اثر فشار مردم و علما از حبس آزاد شد و توانست علیه کسروی شکایت کند. پرونده ای برای کسروی تشکیل گردید که سرانجام هنگامی که او به دادگستری مراجعه نمود توسط یاران فداییان اسلام اعدام انقلابی شد. برادران امامی که عامل اصلی این ترور بودند نیز پس از مدتی بر اثر درخواست های مکرر مردم و دفاع قاطع علما، از زندان آزاد شدند.

بدین ترتیب، نخستین اقدام انقلابی فداییان اسلام به بار نشست و کسروی و اندیشه‌های پلیدش به گورستان تاریخ پیوست.

* خارج شدن ایران از سازمان سنتو (1357 ش)

اشاره:

با توجه به اهمیت استراتژیک ایران و نیاز مبرم اروپا و آمریکا به منابع عظیم انرژی طبیعی ایران همچون نفت و گاز، غرب درصدد برآمد که به هر طریق ممکن، ایران را از جمله متحدان خود سازد. از این رو، پیمان نظامی بغداد در سال 1333 ش میان عراق، ترکیه و انگلستان منعقد شد. چند ماه بعد ایران و پاکستان نیز به این پیمان پیوستند و نام آن به سازمان پیمان مرکزی یا سنتو تغییر یافت، ضمن آنکه آمریکا نیز به عنوان عضو ناظر در این پیمان حضور داشت. هرچند امضای این پیمان با مخالفت‌های شدیدی در ایران مواجه گردید ولی دولت به اعتراضات مردمی توجهی نکرد و پیمان سنتو را به رسمیت شناخت. پیمان سنتو حلقه میانی پیمان ناتو در اروپا و پیمان سیتو در شرق آسیا بود و همکاری‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و اطلاعاتی را در برمی‌گرفت. این زنجیره از پیمان‌های نظامی، در واقع بخشی از محاصره اتحاد جماهیر شوروی و اقرار آن را تشکیل می‌دادند که توسط آمریکا برنامه‌ریزی شده بود. در این میان آمریکا به بهانه اجرای مفاد این قرارداد، توانسته بود با گسیل نظامیان خود به داخل نیروهای مسلح ایران، کشورمان را به پایگاه دیدبانی در جهت اهداف خود تبدیل کند. اما در پی کودتای نظامی عبدالکریم قاسم در عراق در سال 1337 ش، این کشور از پیمان سنتو خارج شد. پاکستان نیز در اعتراض به عدم حمایت اعضای سنتو از این کشور در مقابل هند، این پیمان را ترک کرد و سرانجام با سرنگونی رژیم شاه و خروج ایران از پیمان سنتو، این پیمان عملاً از هم پاشید. قبل از انحلال پیمان سنتو، در سال 1354، در پی سرنگونی رژیم ویتنام جنوبی، پیمان سیتو نیز منحل شده بود. با این وصف، حلقه محاصره آمریکا به دور شوروی در آسیا، عملاً در اواخر دهه 1350 ش از بین رفت. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و خروج جمهوری اسلامی ایران از این پیمان استعماری، رشته‌های آن از هم گسیخت و به جای آن، سازمان همکاری‌های اقتصادی «اگو» در راستای منافع کشورهای منطقه پا گرفت.

* رحلت فقیه برجسته و عالم مجاهد آیت الله «حاج آقا حسین خادمی» (1363 ش)

اشاره:

آیت‌الله حسین خادمی اصفهانی در سال 1280 ش (1317 ق) در اصفهان به دنیا آمد. وی پس از فراگیری مقدمات و سطح، به نجف اشرف رفت و از محضر استادانی چون میرزای نائینی، سیدابوالحسن اصفهانی و شیخ محمد جواد بلاغی بهره‌مند شد. آیت‌الله خادمی در 26 سالگی به مقام رفیع اجتهاد نائل گشت و پس از بازگشت به اصفهان، حلقه درس فقه و اصول خود را تشکیل داد و شاگردان فراوانی تربیت نمود. ایشان در جریان کشف حجاب، با سخنرانی‌های آتشین خود به مبارزه با رژیم رضاخان برخاست و در ملی شدن صنعت نفت نیز در کنار آیت‌الله کاشانی و شهید نواب صفوی فعالیت زیادی نمود. آیت‌الله خادمی از آغاز نهضت امام خمینی، در تشویق و ترغیب مردم در برپایی جنبش اسلامی ضد سلطنتی و بیان اهداف امام، در اصفهان نقش ارزشمندی ایفاء نمود. از آیت‌الله سیدحسین خادمی تألیفات متعددی برجای مانده که کتاب رهبر سعادت در زمینه اثبات دین اسلام با دلائل علمی، فلسفی، تاریخی و با تحلیل‌های منطقی، شهرت دارد. این عالم بزرگوار در 20 اسفند 1363 ش در 86 سالگی در اصفهان بدرود حیات گفت و در شهر مشهد مدفون گردید.

* 20 جمادی الاولی در گذر تاریخ

* تولد فقیه بزرگ و عالم شیعه «فخرالمحققین حلی» فرزند دانشمند علامه‌ی حلی (682 ق)

اشاره:

محمد بن حسن بن یوسف معروف به فخرالمحققین فرزند علامه‌ی حلی، ملقب به فخر الاسلام، فخرالدین و رأس المدققین از اعظام و بزرگان شیعه و دارای جلالت علمی بسیاری بود. وی در نوجوانی به اجتهاد دست یافت. فخرالمحققین مورد تأیید و توجه خاص پدر بزرگوار خود علامه‌ی حلی بود تا آن جا که علامه، اتمام مصنفات خود را پس از مرگ به فخر سپرد. ایضاً القوائد، تحصیل التجاة و متبع الاسرار از جمله آثار اوست.

* درگذشت «ابوعبدالله

محمد بن عبدی فاسی» مشهور به

«ابن حاج» در قاهره (737 ق)

اشاره:

ابن حاج، در ابتدا در نزد علمای فاس در مراکش امروزی دانش آموخت. آن گاه به قاهره رفت و تا پایان عمر در این شهر اقامت گزید. ابن حاج سپس به تعلیم و تربیت دانش‌پژوهان پرداخت و افراد زیادی از محضر او بهره‌مند شدند. از ابن حاج آثار بسیاری به جای مانده است که مهم‌ترین آن‌ها، المدخل نام دارد. او در این کتاب، مسائل اخلاقی، فقهی، اجتماعی و اقتصادی را مورد بررسی قرار داده است.

* رحلت فقیه جلیل «سیدالعلماء» عالم شیعی هندوستان (1307 ق)

اشاره:

سیدابراهیم بن سیدمحمد تقی نقوی نصیرآبادی از علما و فقهای امامیه‌ی قرن چهاردهم هجری، معروف به سیدالعلماء و از شاگردان میرزای شیرازی، شیخ محمد طه نجف، میرزا محمد حسین شهرستانی، میرزا حبیب‌الله رشتی و شیخ زین العابدین بوده است. وی در سن جوانی به مقام استنباط احکام شرعی و مرجعیت شیعیان هندوستان نائل گردید. سیدالعلماء با کمال شهامت در مقابل علمای درباری به جهت الغای شهادت ولایت در اذان ایستاد و از تهدید مرگ نیز نهراسید. از آثار این عالم برجسته‌ی شیعی می‌توان به کتاب‌های تکلمه‌ی یتابیع الانوار و الشمعة فی احکام الجمعه اشاره کرد. سیدالعلماء در سال 1307 ق در سن 48 سالگی دار فانی را وداع گفت و به اجداد طاهرینش پیوست.

* وفات «آیت‌الله فاضل نوری» از علمای اصفهان (1343 ق)

اشاره:

حاج میرزا بهاءالدین معروف به فاضل نوری از بزرگان و علمای اصفهان بود. وی در اخلاق فاضله مقام والایی داشت و تمامی اوقات شریف او در تصفیه‌ی باطن و تهذیب اخلاق صرف شد. در فنون شعر نیز ماهر بود و به «فاضل» تخلص می‌نمود. اشعار وی توسط یکی از فرزنداناش به نام نصیرالدین نوری معروف به خواجوی، مدون و آماده‌ی چاپ گردید. پدر فاضل نوری، «میرزا جواد نوری» نیز در عصر خود ریاست مذهبی اصفهان را به عهده داشت و صاحب کرامت بود. جد وی ملامحمدعلی نوری همچنین از بزرگان علم و جامع معقول و منقول به شمار می‌رفت. فاضل نوری در بیستم جمادی الاولی 1343 ق در اصفهان وفات یافت و در تکیه‌ی بابارکن‌الدین در قبرستان تخت فولاد اصفهان، در جوار مزار پدر بزرگوار خود به خاک سپرده شد.

* 11 ما رس در گذر تاریخ

* تولد «هنری جیمز» نویسنده بزرگ آمریکایی (1843م)

* درگذشت «الکساندر فلمینگ» دانشمند انگلیسی و کاشف پنی‌سیلین (1955م)

* مرگ «ریچارد بیرد» مکتشف و قطب شناس آمریکایی (1957م)

* انتخاب «میخائیل گورباچف» به عنوان رهبر جدید اتحاد جماهیر شوروی (1985م)

* درگذشت شیخ «محمد غزالی» روحانی و مصلح بزرگ مصری (1996م)